

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Graversen (S):

Udvalgsarbejdet om dette lovforslag har været meget positivt – ja, det har faktisk mindet en del om arbejdet ude i det kommunale nærdemokrati, hvor man som regel stille og roligt snakker sig til rette om problemerne.

Socialdemokratiet hilser med glæde, at de ændringsforslag, vi har stillet, i det store og hele er blevet fulgt af det store flertal i udvalget. Det viser jo også, at ministeren undtagelsesvis lytter efter andres mening.

Jeg vil dog ved andenbehandlingen endnu en gang understrege, som der også står i betænkningens bidraget, at vi altså er positive over for den ændrede større frihed til udvalgsstruktur, men at vi ikke hermed har taget stilling til, om der i en kommune skal gives særlig kompetence i personfølsomme sager og sager vedrørende retssikkerhed, men vi går fortsat ind for lovforslaget.

Bjørn Poulsen (SF):

I betænkningen har vi skrevet, at vi vil redagere for vores stilling ved anden behandling. Jeg kan sige, at SF vil stemme for ændringsforslagene – det er for mig at se først og fremmest afbureaukratiseringsforslag, og det synes vi er udmærket.

Hvad angår selve lovforslaget, er vi absolut skeptiske over for, hvorvidt dette lovforslag vil fremme det, som vi mener er meget vigtigt at få fremmet ude omkring i kommunerne, nemlig åbenheden i den politiske beslutningsproces.

Det er klart, at man allerede i dag kan ned sætte færre udvalg, end man faktisk har gjort mange steder, men det har man jo altså ikke gjort, og vi er meget bange for, at dette vil fremme en udvikling i retning af, at man ender med 2 udvalg i de fleste kommuner og dermed en stor mangel på åbenhed i den politiske beslutningsproces.

Denne udvikling er vi fra SF's side absolut imod, og derfor kan vi ikke under nogen omstændigheder støtte forslaget, som det foreligger, men vil stemme imod det, vel vidende, at der er bestemmelser i det, som vi absolut er positive over for. Det sker somme tider i lovgivningsarbejdet, at det, der står i en paragraf, ikke svarer til det, man tror bliver konsekvensen af paragraffen. Det mener vi der er for mange eksempler på i dette lovforslag, og derfor vil vi stemme imod det, selv om vi ved, der er positive bestemmelser i det.

Bente Juncker (CD):

Da Centrum-Demokraternes medlem af udvalget har skrevet i betænkningen, at vi vil redagere for vores stilling her ved andenbehandlingen, skal jeg på det pågældende medlems vegne sige, at vi kan stemme for de to ændringsforslag, der er stillet af indenrigsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og §§ 2 og 3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 36:

Forslag til lov om ændring af ægteskabsloven m.v. (Separations- og skilsmissebetingelser m.v.).

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 6/10 88. Første behandling 27/10 88. Betænkning 17/3 89).

Der var stillet 10 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Jette Pors (CD):

Vi har i CD valgt at tilkendegive vores holdning her i salen i dag. Vi anser tidsubestemt bidragspligt for at være en usædvanlig social, økonomisk og følelsesmæssig byrde at pålægge én person i forlængelse af separation og skilsmisse, hvorunder en bodeling er obligatorisk.

Den tidsbegrænsede byrde er stridende mod al tale om ligestilling mellem mand og kvinde. Hvis man i andre sammenhænge pålægger en person en byrde i form af f.eks. afgift, erstatning, økonomisk godtgørelse, bøde m.v., vil afgørelsen altid være nøje konkretiseret og tidsbestemt.

Alene denne relevante sammenligning burde være tilstrækkelig dokumentation for, at en bidragspligt altid bør være tidsbegrænset.

Vi stemmer imod lovforslaget.

Jane Oksen (FP):

Vi er i Fremskridtspartiet selvfølgelig tilhængere af den modernisering af betingelserne for at få separation og skilsmisse, som dette lovforslag lægger op til.

Hvad angår ændringsforslagene, kan vi ikke støtte Kristeligt Folkepartis ændringsforslag, der foreslår den obligatoriske mægling bevaret. Den mener vi der i dag er meget udbredte ønsker om at få ophævet; det er kun en måde at trække en skilsmisse eller en separation i langdrag på. Men vi er selvfølgelig udmærket klar over, at Kristeligt Folkeparti stiller dette forslag, fordi de hellere bevarer et dårligt ægteskab, end de går med til en hurtig skilsmisse uden denne opslidende mægling, som de fleste parter i disse sager er meget kede af.

Kristeligt Folkepartis forslag om øget rådgivning kan være udmærket. Det har vi for så vidt ikke noget imod, blot rådgivningen er frivillig og betales af de enkelte parter, altså at det ikke bliver en øget offentlig udgift.

Justitsministeriet har foreslået en yderligere skærpselse af § 50, stk. 2, om bidragspligten, således at retten kan pålægge en ægtefælle bidragspligt, når der foreligger særlige omstæn-

digheder. I det oprindelige forslag stod der »ganske særlige omstændigheder«. Vi betragter det som en yderligere skærpselse, og efter Fremskridtspartiets mening er det et meget dårligt forslag.

Vi har i vores ændringsforslag foreslået, at det livsvarige bidrag totalt ophæves, således at man højst kan idømmes ægtefællebidrag i 5 år, og således at de, der i dag er idømt ægtefællebidrag, fra lovens ikrafttrædelse højst kan komme til at betale bidrag i 5 år. Vi mener, tiden totalt er løbet fra ægtefællebidrag. Vi er udmærket klar over, at der er kvinder, der i kortere perioder har behov for et sådant bidrag, men der er ingen uddannelser eller andet, der tager så mange år, som der er lagt op til i dette forslag.

Socialdemokratiet og SF erkender i udtalelserne, at der på længere sigt er behov for en generel drøftelse af bidragsprincipperne. Vi synes, det er en flugt fra problemet, som kunne være løst i dette lovforslag, men vi betragter det som en dårlig undskyldning for, at man egentlig godt kan se, at ægtefællebidragene er forældede, men alligevel ikke kan gå ind for Fremskridtspartiets forslag.

Vi mener som sagt, tiden er løbet fra det livsvarige bidrag. Ingen ægtefælle bør idømmes et sådant bidrag. Bistandsloven siger jo også, at enhver er pligtig til at forsørge sig selv. Vi kan således slet ikke se, at dette lovforslag er en modernisering, når der er tale om bidragspligt. Derfor vil vi stemme imod det samlede lovforslag. Vi mener, bidragsreglerne er et meget væsentligt element, hvis der virkelig skal være tale om en modernisering af ægteskabsloven.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Som jeg allerede sagde ved første behandling, betragter Kristeligt Folkeparti ægteskabet som noget så værdifuldt og grundlæggende i vort samfund, at vi skal gøre alt for at bevare det.

Når vi vender os imod hurtige skilsmisser, hænger det bl.a. sammen med den sociallovgivning, vi har, og hvorefter det er en fordel ikke at være gift; det vil sige, at bl.a. pensionister meget hurtigt kunne blive enige om at lade sig skille og dermed opnå de store fordele, der er ved det. At nogle bagefter fortryder det, er af det onde. Vi håber, at vi kan få ændret sociallovgivningen sådan, at man er ligestillet, enten man er enlig pensionist eller to sammen.

[Inger Stilling Pedersen]

Vi mener også, det er vigtigt at gøre et forsøg på at redde et ægteskab ved mægling enten af præsten eller andre, ikke mindst af hensyn til børnene; man ser alt for let på det problem.

Noget andet, jeg vil fremhæve, er spørgsmålet om bidragspligt. Vi mener også i Kristeligt Folkeparti, at der på længere sigt ikke vil være ret mange, der får behov for det. Vi mener endvidere, man skal se på, hvordan pension og bidragspligt hænger sammen. Og vi mener, mand og kvinde er jævnbyrdige; det er altså ikke et udtalt kvindeproblem, men kan også være et mandeproblem.

Men i øvrigt kan jeg slet ikke gå ind for Fremskridtspartiets forslag om 5 år. Tænk hvis man er 53 og kun skulle kunne få noget, til man er 58 eller deromkring; hvilken uddannelse kan man gå i gang med? Hvilke muligheder har man bagefter?

Vi mener, at den formulering, der er lagt op til nu, er fornuftig, sådan at man sikrer bidrag i de tilfælde, hvor der virkelig er brug for det, men at man også arbejder hen imod, at det bliver noget, der så afgjort kan tages op igen, hvis det viser sig, at man bliver dårligere stillet. Jeg tror ikke, der på længere sigt vil være et ret stort behov for at idømme livsvarig bidragspligt.

Justitsministeren (H.P. Clausen):

Jeg skal kun gøre den korte bemærkning, at jeg synes, det forslag, der nu foreligger efter udvalgsarbejdet, og sådan som betænkningen foreligger, er et godt resultat af arbejdet her i Folketinget.

Jeg tror som fru Inger Stilling Pedersen, at det tidsbegrænsede, altså det livsvarige bidrag, ikke kan undværes just nu. Det skal kun bruges i særlige tilfælde, men disse særlige tilfælde kan også forekomme, som det blev understreget meget stærkt under førstebehandlingen af min forgænger som justitsminister. Men jeg tror også, at det er et fænomen, som i det lange løb vil forsvinde.

Det understreger kun, at det, vi har at gøre med her, er en modernisering af ægteskabsloven, og jeg er glad for, at vi nu er så vidt, at der tegner sig et flertal herfor.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 5 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 5 stemte for, 106 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
forkastedes, idet 15 stemte for, 101 imod.

Ændringsforslag nr. 6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 16 stemte for, 98 imod.

§ 1 med den foretagne ændring og §§ 2-6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes uden afstemning.

§ 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 om, at § 7 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 10 om indsættelse af en ny paragraf
forkastedes, idet 15 stemte for, 99 imod.

§§ 8 og 9
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om begrænsning af udledning af svovldioxid og kvælstofoxider fra kraftværker.
Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 17/11 88. Første behandling 29/11 88. Betænkning 15/3 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-10

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 152:

Forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning, lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet og lov om miljøbeskyttelse. (VVM-vurdering af virkninger på miljøet).

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 10/1 89. Første behandling 20/1 89. Betænkning 15/3 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-4

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om styrelsen af Danmarks Miljøundersøgelser.

Af miljøministeren (Lone Dybkjær).
(Fremsat 10/1 89. Første behandling 20/1 89. Betænkning 15/3 89).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Fremskridtspartiet har stillet nogle ændringsforslag til dette lovforslag, og det vil være interessant at se, om de partier, som mener, at de har patent på at være erhvervsvenlige – sådan bliver de i hvert fald fremstillet af den borgerlige presse – nu også i praksis ved afstemningen om ændringsforslagene er det.

Det første ændringsforslag går ud på, at erhvervslivet får to repræsentanter i bestyrelsen, som skal sikre, at der reelt sker en erhvervsorienteret forskning til gavn for dansk erhvervsliv og til gavn for Danmark i det hele taget.

Når Det Konservative Folkeparti er under konstant tilbagegang, så skal årsagen nok fin-